

FINANSINIŲ PRIEMONIŲ RIZIKOS APRAŠYMAS

BENDROSIOS NUOSTATOS

AB „Citadele“ bankas, vadovaudamasis teisės aktų reikalavimais, privalo supažindinti Klientus su finansinėms priemonėms būdinga rizika, kad Klientas galėtų priimti pagrįstą investicinį sprendimą.

Šiame dokumente yra trumpai aprašomos su investavimu į finansines priemones susijusios rizikos, tačiau kiekvienu atskiru atveju su investavimu susijusios rizikos gali skirtis, todėl Klientas, prieš priimdamas sprendimą investuoti į finansines priemones, privalo įvertinti galimą riziką, atsižvelgdamas į savo investavimo tikslus, finansines galimybes bei turimą patirtį.

Investuotojo pagrindinis tikslas - siekti kuo didesnės teigiamos investicijų grąžos. Tačiau bet kuri investicija yra rizikinga, todėl investicija gali neduoti lauktos investicijų grąžos arba netgi būti nuostolinga. Paprastai egzistuoja tiesioginis ryšys tarp tikėtinos grąžos dydžio ir rizikos masto, t.y. kuo didesnės investicinės grąžos tikimasi, tuo didesnė rizika patirti nuostolį. Saugiau yra investuoti ne į vieną ar vos kelias finansines priemones, o diversifikuoti investicijas, įsigyjant daugiau finansinių priemonių ir tokiu būdu išskaidant riziką.

Klientas privalo reguliariai stebėti savo investicijų būklę, nepriklausomai nuo to, ar jam asmeniškai buvo patarta dėl kai kurių investicijų, ar ne. Klientas turi naudotis visa jam prieinama informacija, kad stebėtų savo investicijų kainų pokyčius bei vertę ir būti pasirengus imtis neatidėliotinių veiksmų, kad išvengtų ar minimizuotų galimus nuostolius.

Būtina įvertinti tai, kad investuojant į finansines priemones užsienio valiuta, taip pat susiduriama su valiutos kurso pasikeitimo rizika.

OBLIGACIJOS

Obligacija yra skolos vertybinis popierius. Investuotojas įsigydamas obligacijas skolina pinigus obligacijos leidėjui (emitentui). Obligacijų palūkanos gali būti fiksuotos, kintamos arba obligacijos gali būti parduodamos su nuolaida (diskontuotosios obligacijos).

Jei obligacijai nustatytos fiksuotos ar kintamos palūkanos, vadinasi, emitentas įsipareigoja investuotojui reguliariai (nustatytu dažnumu, pvz. kas pusmetį) mokėti palūkanas, o termino pabaigoje grąžinti investuotą sumą (išpirkti obligacijas).

Kintama palūkanų norma reiškia, kad mokama palūkanų norma yra nustatoma pagal indeksą ar kitą atitinkamo laikotarpio bazinę normą.

Obligacijos su nuolaida (diskontuotosios) yra parduodamos už mažesnę kainą nei pagrindinė (angl. principal), o suėjus terminui investuotojui grąžinama pagrindinė suma.

Konvertuojamosios obligacijos yra finansinės priemonės, už kurias nustatytos palūkanos ir kurios per nustatytą laikotarpį už tam tikrą mokestį gali būti konvertuojamos į akcijas ar kitus vertybinius popierius. Konvertuojamosios obligacijos kaina priklauso nuo akcijos ar kito vertybinio popieriaus, su kuriuo ji susieta kainos, tačiau ji išreiškiama konvertuojamosios obligacijos nominaliosios vertės procentiniu dydžiu.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės taupymo lakštai yra viena iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės išleidžiamų ne nuosavybės vertybinių popierių rūšių, kurie yra skirti gyventojams ir pelno nesiekiančioms įmonėms (investuotojų į taupymo lakštus kriterijai yra nustatyti taupymo lakštų išleidimą reglamentuojančiuose teisės aktuose). Dažniausiai taupymo lakštai gali būti išperkami anksčiau – konkrečios datos ir išpirkimo kainos (palūkanų mokėjimo datos) nustatomos atitinkamos taupymo lakštų emisijos sąlygų aprašuose. Dėl riboto investuotojų skaičiaus antrinė taupymo lakštų rinka yra taip pat ribota – antrinės rinkos prekyba taupymo lakštais nevyksta reguliuojamose rinkose, todėl investuotojai gali patirti likvidumo riziką, t. y. tokią riziką, kad prireikus negalės parduoti taupymo lakštų anksčiau negu emisijos sąlygų aprašuose nustatytais išankstinio išpirkimo datomis.

Pagrindinės rizikos rūšys

Emitento nemokumo rizika

Už obligacijų palūkanų mokėjimą bei obligacijų išpirkimą atsako emitentas. Investuotojai prisiima riziką, kad emitentas negalės arba atsisakys išpirkti obligacijas ir/arba sumokėti palūkanas. Dažnu atveju emitentai finansuoja obligacijų išpirkimą papildomai skolindamiesi kapitalo rinkose, todėl pablogėjus padėčiai šiose rinkose (pvz. sumažėjus skolos vertybinių popierių paklausai arba išaugus palūkanų normai), emitentui gali būti sunku arba neįmanoma papildomai skolintis ir dėl to obligacijos gali būti neišpirktos.

Priešlaikinio obligacijų pardavimo rizika

Atkreipiamė dėmesį, kad obligacijų pirkimo metu nurodytas pajamingumas yra garantuojamas tik tuo atveju, kai obligacijos yra laikomos iki jų išpirkimo. Parduodant obligacijas anksčiau laiko, pajamingumas gali būti ir mažesnis, ir didesnis, nei laikant obligacijas iki išpirkimo. Parduodant obligacijas ankščiau laiko investuotojas gali patirti nuostolių t.y. atgauti mažiau negu investavo.

Palūkanų normos rizika

Rinkos palūkanų normos turi tiesioginę įtaką obligacijų kainai ir pajamingumui antrinėje rinkoje. Didėjant palūkanų

normai rinkoje, obligacijų kaina mažėja, ir atvirkščiai. Rinkos palūkanų normos pokyčių rizika yra neaktuali, jeigu obligacijos yra išlaikomos iki išpirkimo dienos ir emitentas jas išperka bei sumoka visas pagal šias obligacijas mokėtinas sumas.

Emitento kredito rizika

Pablogėjus obligacijų emitento finansinei būklei, ir/arba sumažėjus kredito reitingui, gali sumažti emitento obligacijų paklausa, apyvarta ir kaina antrinėje rinkoje.

Likvidumo rizika

Atkreiptinas dėmesys, kad kuo mažesnė obligacijų apyvarta rinkoje, tuo labiau svyruoja jų kaina. Tai reiškia, kad nelikvidžių obligacijų kaina/pajamingumas gali stipriau svyruoti/pasikeisti lyginant su likvidžiomis obligacijomis. Investuotojas gali susidurti su situacija, kuomet gali būti visiškai neįmanoma parduoti obligacijų anksčiau laiko. Biržos kotiruotes savaime neužtikrina antrinės obligacijų apyvartos.

AKCIJOS

Akcijos yra nuosavybės vertybiniai popieriai. Jeigu akcijas išleidusi bendrovė (emitentas) uždriba pelną, dalis pelno gali būti paskirstyta akcininkams dividendų forma. Kartu akcijos gali suteikti balsavimo teisę akcininkų susirinkimuose. Akcinės bendrovės likvidavimo atveju akcininkai turi teisę gauti dalį likviduojamos įmonės turto, kuris lieka atsiskaičius su kreditoriais ir patenkinus kitus pirmumo eilės reikalavimus. Akcininkai asmeniškai neatsako už akcinės bendrovės įsipareigojimus, tačiau jiems tenka rizika prarasti visą sumą, kurią jie investavo į bendrovės akcijas. Be to, akcininkai turi ir kitų teisės aktuose ir įstatuose nustatytą teisių.

Akcijų kaina daugiausia rodo, kaip visa rinka vertina įmonės galimybes gauti pelną ateityje. Akcijų kainos pokyčius visų pirma lemia besikeičiantis investuotojų požiūris į minėtas galimybes. Rinkos pokyčiai, ekonomikos tendencijos, technologijos, teisinė aplinka, konkurencija ir kiti veiksniai lemia įmonių produktų ir paslaugų paklausą, todėl jie yra pagrindinė įmonių akcijų kainos pokyčių priežastis.

Pagrindinės rizikos rūšys

Pagrindinė akcijų rizikos esmė yra, kad jų generuojami būsimi pinigų srautai sunkiai nuspėjami. Akcininkų pelną sudaro didėjančios akcijų kainos ir bendrovių išmokami dividendai. Tačiau kritus akcijų kainai ar emitentui bankrutavus yra rizika prarasti nemažą investuotos sumos dalį ar ją visą.

Rinkos rizika (sisteminė rizika)

Palyginti su kitomis turto rūšimis / su kitais vertybiniais popieriais, akcijų kainos pokyčiai net ir per trumpesnį laiką gali būti itin dideli, gali apimti visas akcijas. Šiuo atveju nėra suvaldoma diversifikacijos. Reikia pasakyti, kad istoriškai per ilgesnį laikotarpį investicijų į akcijas rezultatai yra buvę geresni, palyginti su kitomis turto rūšimis, pavyzdžiui, obligacijomis. Tačiau šie duomenys nereiškia, kad taip pat bus ir ateityje.

Valiutų rizika

Dar vienas svarbus veiksnys, į kurį reikėtų atkreipti dėmesį, yra valiutų rizika. Tam tikrais laikotarpiais net ir didžiųjų

išsivysčiusių šalių valiutų pokyčių amplitudė gali būti gana didelė. Investuotojo bazinė valiuta yra svarbi formuojantis pelnui ar nuostoliui.

Likvidumo rizika

Akcijų kaina priklauso ir nuo jų likvidumo. Kuo akcijos likvidesnės, tuo labiau tikėtina, kad bus patiriamos mažesnės pirkimo ar pardavimo sąnaudos. Likvidumas tampa itin svarbus, kai perkama ar parduodama daug akcijų, nes jei jis mažas, pirkimo ar pardavimo procesas gali užtrukti ir pareikalauti papildomų sąnaudų. Mažo likvidumo akcijoms galimi dideli kurso svyravimai.

Verslo rizika

Apibūdinama kaip nesisteminė rizika, kai investuotojas investuoja tik į vieno emitento akcijas. Šiuo atveju galimybė nukentėti dėl įmonės bankroto didesnė. Norint sumažinti riziką, būtina diversifikuoti savo portfelį.

INVESTICINIAI FONDAI

Investicinis fondas tai kolektyvinio investavimo subjektas, kuriame sukauptos juridiniams ir fiziniams asmenims priklausančios lėšos patikėjimo teise yra perduotas valdyti fondo valdymo įmonei. Fondo valdymo įmonė vadovaudamasi savo įstatuose nustatyta investavimo strategija investuoja patikėtas lėšas į akcijas, obligacijas, pinigų rinkos priemones, kitus vertybinius popierius ar jų derinius.

Pabrėžtina, kad fondo turtas yra atskirtas nuo valdymo įmonės turto, tad, net pastarajai bankrutavus fondo turtas lieka investuotojams.

Investiciniai fondai, kaip investavimo priemonė, yra tinkamas pasirinkimas klientams, neturintiems laiko ar žinių, kaip sudaryti ir valdyti savo investicijų portfelį. Klientas gali rinktis fondą su strategija labiausiai atitinkančia jo rizikos profilį. Pasirinkdamas pirkti investicinio fondo vienetą klientas įsigyja jau diversifikuotą finansinių priemonių portfelį, kartu, įgyto finansinio portfelio valdymą patiki profesionalams.

Svarbu paminėti, kad investicinių fondų grąžos norma nėra garantuota, investavus į investicinį fondą prisiimama rizika, prarasti dalį ar net visą investuotą sumą. Investicinio fondo rezultatas priklauso nuo to, kaip kinta turto, į kurį yra investavęs fondas, vertė.

Investicinių fondų rizika dažniausiai yra mažesnė nei pavienių investicijų, nes jie yra diversifikuoti pagal turto klases, sektorius, regionus ir kitais aspektais. Jei investicinis fondas investuoja į kelias įvairių šalių ir sektorių bendroves, tai rizika mažėja dar labiau. Jei tas pats fondas papildytų savo strategiją ir investuotų į obligacijas ir kitas turto rūšis, tai rizika sumažėtų ir turto klasių aspektu. Prieš priimant investicinį sprendimą rekomenduojame atidžiai išnagrinėti investicinio fondo strategiją ir taisykles kurios yra pateikiamos fondo prospekte.

Pagrindinės rizikos rūšys

Rinkos dinamikos rizika

Nors konkrečios finansinės priemonės, į kurią investuotos fondo lėšos, kainos svyravimo įtaka fondo vieneto vertei

nedidelė, tačiau esant globaliems visos finansų rinkos pokyčiams, investicinio fondo vienetų vertė taip pat gali ženkliai svyruoti. Dėl regioninės ar globalios stagnacijos, ar nuosmukio krentant finansų rinkų indeksams, investicinio fondo grąža gali būti neigiama. Investuotojo nuostolių apimtys priklausys nuo finansų rinkų kritimo masto. Blogiausiu atveju investuotojai gali prarasti reikšmingą ar netgi didžiąją dalį investuotų lėšų.

Fondo strategijos rizika

Investavimo strategijos yra skirtingos – nuo visiškai konservatyvių, kai investuojama tik į didelį pasitikėjimą turinčių valstybių išleistus trumpo laikotarpio skolos vertybinius popierius, iki agresyvių, kai investuojama į besivystančiose šalyse sparčiai augančių įmonių akcijas. Kuo agresyvesnė fondo investavimo strategija, tuo didesnė rizika patirti nuostolių dėl fondo vertės svyravimo. Alternatyvūs investavimo fondai (angl. Hedge Funds) naudoja kompleksines išvestines finansines priemones ir didelius svertus, kurie gali padidinti investicinio fondo vieneto vertės pokyčius.

Valdytojo profesionalumo rizika

Tokios pačios investavimo strategijos fondai gali pasiekti skirtingų investavimo rezultatų dėl skirtingos valdytojų patirties ir profesionalumo. Paprastai mažiau patyrusių valdytojų fondų valdymo rezultatai yra sunkiau prognozuojami, todėl investavus į tokių valdytojų fondus ir esant nestabiliui situacijai rinkoje, rizika patirti nuostolius yra didesnė.

Likvidumo rizika

Norint atsiimti į investicinį fondą investuotas lėšas, gali kilti tam tikrų sunkumų, jeigu fondas negalės operatyviai realizuoti fonde laikomų finansinių priemonių. Tai ypač aktualu fondams investuojantiems į besivystančių šalių akcijas ar nelikvidžias finansines priemones. Pažymėtina, kad mažiau likvidžių finansinių priemonių vertė rinkoje svyruoja labiau. Šį svyravimą dar labiau sustiprina didesnių fondo vienetų kiekių realizavimas (tuomet fondo vertė krenta), ar įsigijimas (tai gali paskatinti fondo vertės augimą).

Įspėjimas dėl fondų įsigijimo ne per oficialų platintoją: AB „Citadele“ bankas yra oficialus „CBL Asset Management“ valdomų fondų platintojas Lietuvoje. Bankas taip pat gali suteikti galimybę įsigyti kitų fondų valdytojų fondus. Tokie fondai gali būti neregistruoti Lietuvos Respublikoje, todėl Bankas gali neturėti galimybės pateikti atitinkamus fondo dokumentus (prospekto, periodinių ataskaitų, pranešimų apie esminius įvykius) lietuvių kalba. Nors Bankas stengiasi parinkti geriausią verslo praktiką taikančius fondo valdytojus, kadangi Bankas su minėtais fondų valdytojais neturi pasirašęs platinimo sutarties, Bankas gali turėti ribotas galimybes gauti su fondu susijusią informaciją ar atstovauti kliento teises prieš fondų valdytoją. Tokiu atveju klientas gali būti priverstas kreiptis dėl informacijos ar reikšti savo teises tiesiogiai per atitinkamą fondų valdytoją.

Prieš priimant sprendimą investuoti į fondus, rekomenduojame Klientui atidžiai išstudijuoti investicinio fondo prospektą, strategiją ir taisykles, bei įvertinti investicinio fondo valdytojo kompetenciją.

BIRŽOJE PREKIAUJAMI FONDAI

Biržoje prekiaujami fondai (angl. exchange traded funds ETF's) – tai investiciniai fondai, kuriais yra prekiaujama biržoje ir kuriems tais pačiais principais kaip ir įprastiems fondams – investuotojai patiki prižiūrėti jų pinigus, už tai gaudami fondų vienetų.

Biržoje prekiaujamų fondų grąža priklauso nuo finansinio turto, su kuriuo jie yra siejami, vertės pokyčio. Fondų valdomą turtą gali sudaryti tam tikras indeksas, sektorius, akcijos, obligacijos, išvestinės finansinės priemonės ir kitos priemonės. Fondai, kurių vienetais prekiaujama biržoje, paprastai yra valdomi pasyviai, tačiau yra tokių į biržos prekybos sąrašus įtrauktų fondų, kurių investicijos yra valdomos aktyviai ir kurių valdomo turto sudėtis laikui bėgant kinta.

Pagrindinės rizikos rūšys

Finansinio svorto rizika

Be tiesiog indekso vertę sekančių ETF, kai kurie ETF gali būti konstruojami naudojant dvigubą, trigubą ar didesnę finansinį skolos svortą (svortą naudojantys ETF). Kartu, ETF gali būti konstruojami taip, jog priešingai atspindėtų biržos indeksą (atvirkštiniai ETF) tai reiškia – biržos indekso vertei mažėjant ETF vertė didės ir atvirkščiai. Pastarieji ETF fondai laikomi aukštos rizikos investiciniais įrankiais.

Rinkos dinamikos rizika

Kaip ir kitų finansinių priemonių, ETF vieneto kaina gali tiek kilti, tiek kristi priklausomai nuo finansų rinkose tuo metu susiklosčiusios situacijos. Tačiau dėl ETF valdymo ypatybių jo vieneto grąža investavimo laikotarpiu gali priklausyti ne vien tik nuo rinkų situacijos, bet ir nuo kitų parametrų (skolos svorto, išvestinių priemonių panaudojimo ir kt.), kurie gali lemti kitokią nei sekamas indeksas grąžą.

Indekso sekimo paklaidos rizika

Dėl investavimo specifikos ETF vieneto kaina ne visada tiksliai atkartoja sekamo indekso kainos kitimą. ETF kaina gali pasikeisti tiek daugiau, tiek mažiau palyginti su palyginamuoju indeksu. Paprastai ETF geriausiai atkartoja bazinio krepšelio kainos kitimą trumpu laikotarpiu, tad nėra tinkami ilgalaikiam investavimui.

Siekiant kaip įmanoma įvertinti riziką visada būtina įdėmiai susipažinti su ETF prospektu kuriame nurodomas konkretus investavimo objektas, rizikos, mokesčiai ir kita aktuali informacija būdinga konkrečiam ETF.

ATPIRKIMO SANDORIAI

Tai sandoris, pagal kurį viena sandorio šalis už pinigus perleidžia (parduoda) kitai sandorio šaliai turimas finansines priemones, tuo pačiu įsipareigodama jas atpirkti nustatytomis sąlygomis ateityje. Investuotojui prirėkus papildomų lėšų ir nenorint parduoti turimų vertybinių popierių jis gali juos įkeisti bankui ir pasiskolinti lėšų sutartam terminui. Terminu pabaigoje investuotojas grąžina bankui pasiskolintas lėšas su palūkanomis ir atgauna įkeistus vertybinius popierius.

Nors tai yra greitas ir patogus būdas tam tikram laikui pasiskolinti lėšų, bet tuo pačiu tai gali būti sudėtinga finansinė priemonė, susijusi su didesne rizika nei įprasta paskola.

Finansinės priemonės parduodančiai šaliai tai yra vadinama atpirkimo sandoriu (angl. repurchase agreement, arba repo), o vertybinius popierius perkančiai šaliai – atvirkštinio atpirkimo sandoriu (angl. reverse repurchase agreement, arba re-repo).

Pagrindinės rizikos rūšys

Rizika negrąžinti paskolos

Jei pasiskolintos lėšos yra papildomai investuojamos susiduriama su rizika ne tik negrąžinti paskolos, bet ir prarasti įkeistą turtą. Nepavykus investicijai ir negrąžinus paskolos užstato turėtojas turi teisę užstatą parduoti rinkoje ir taip susigrąžinti paskolą.

Atkreiptinas dėmesys, kad paprastai obligacijų rinkos vertė kinta mažiau nei akcijų.

Įkeistų finansinių priemonių vertės kitimas

Sumažėjus įkeistų finansinių priemonių vertei kreditorius gali pareikalaus papildomo užstato. Neišpildžius kreditoriaus reikalavimo padidinti užstatą, gali būti nutraukiamas atpirkimo sandoris, o įkeistas turtas parduotas rinkoje.

Palūkanų pokyčio rizika

Įprastai atpirkimo sandoryje už paskola yra mokamas palūkanos. Padidėjus palūkanų normai investuotojui paskola gali tapti per brangi, todėl jis gali susidurti su nemokumo rizika. Tapęs nemokiu investuotojas rizikuoja prarasti įkeistą turtą, kuris gali būti parduotas norint grąžinti paskolą.

IŠVESTINĖS FINANSINĖS PRIEMONĖS

Išankstinis sandoris (angl. *forward*) yra dviejų šalių susitarimas, kuriuo šalys susitaria iš anksto sutarta kaina pirkti arba parduoti susietą turtą ateityje. Išankstinių sandorių atveju atsiskaitymas gali vykti perkant arba parduodant turtą už iš anksto sutartą kainą arba atsiskaitant pinigais - skirtumu gautu tarp išlanksto sutartos kainos ir dabartinės rinkos kainos.

Išankstinis sandoris gali būti naudojamas siekiant apsaugoti nuo valiutos kursų svyravimų ateityje. Jei investuotojas turės mokėjimų ar gautinų sumų ateityje užsienio valiuta, jis iš anksto gali sudaryti išankstinį valiutos keitimo sandorį ir taip užfiksuoti savo mokėtiną / gautiną sumą ateityje.

Ateities sandoris (angl. *future*)

Ateities sandoris savo prasme yra analogiškas išankstiniam sandoriui, tačiau skiriasi tuo, kad yra standartizuotas ir tokiais sandoriais prekiaujama reguliuojamose rinkose ir daugiašalėse prekybos platformose. Standartizavimas reiškia, kad yra ir ankšto nustatytos ateities sandorio vykdymo datos ir sandorio priemonių (valiutos, akcijų, žaliavų ir pan.) kiekis.

Apsikeitimo sandoris (angl. *swap*)

Susitarimas, kuriuo šalys susitaria apsikeisti pinigų srautais ateityje: pavyzdžiui, susitariama, kad viena sandorio šalis kitai šaliai mokės fiksuotas palūkanas mainais į kintamas palūkas (angl. *interest rate swap*) arba keis vieną valiutą į kitą (angl. *currency swap*).

Pasirinkimo sandoris (angl. *option*)

Susitarimas, pagal kurį sandorio pirkėjas įgyja teisę, bet ne pareigą pirkti arba parduoti apibrėžtą priemonę / turtą (akciją, valiutą, žaliavą ir pan.) už tam tikrą kainą ateityje. Už teisę sandorio pirkėjas sumoka sandorio pardavėjui mokestį - premiją. Pasirinkimo sandoriai gali būti „europinio“ ir „amerikinio“ stiliaus. Pagal europinio stiliaus sandorį jo pirkėjas savo teise pasinaudoti gali tik paskutinę sandorio dieną. Jei teise nepasinaudojama, sandoris automatiškai nutrūksta. Amerikinio stiliaus sandorio atveju pirkėjas gali pasinaudoti savo teise bet kuriuo metu iki sandorio galiojimo pabaigos.

Didžiausia rizika tenka pasirinkimo sandorio pardavėjui, nes jis įsipareigoja vykdyti sandorį ateityje. Sandorio pirkėjo atveju rizika apribota sumokėtos premijos dydžiu.

Pasirinkimo sandoriai yra dviejų rūšių: CALL – teisė pirkti, ir PUT – teisė parduoti.

Pagrindinės rizikos rūšys

Rizika prarasti daugiau, nei investuota

Investavimas į išvestines finansines priemones siejamas su didesne rizika nei tiesiogiai investuojant į turtą, su kuriuo susieta išvestinė finansinė priemonė. Investuojant tiesiogiai į finansinį turtą, blogiausiu atveju galima prarasti visą investuotą sumą. Kai kuriais atvejais investuojant į išvestines finansines priemones investuotojas gali ne tik prarasti visą investuotą sumą, tačiau prisiimti papildomų įsipareigojimų.

Kainos pokyčio rizika

Reikia atkreipti dėmesį, kad išvestinių finansinių priemonių rinkos kainos paprastai kinta labiau, nei turto, su kuriomis jos susietos. Išvestinių finansinių priemonių kaina priklauso ne tik nuo susieto turto kainos pokyčių, bet ir nuo laiko likusio iki sandorio pabaigos. Finansinių priemonių kainos pokyčiai dažniausiai būna didžiausi tuomet, kai lieka mažai laiko iki jų trukmės pabaigos

Sverto efektas

Išvestinėse finansinėse priemonėse neretai naudojamas svertas, kuomet priemonės vertė keičiasi kelis kartus labiau nei susieto turto vertė. Šis efektas gali lemti tiek didesnę investuoto kapitalo pajamingumą, tiek didesnius nuostolius lyginant su tiesioginėmis investicijomis.

Neribota rizika

Investicijos į išvestines finansines priemones gali būti – ribotos rizikos ir neribotos rizikos. Sudarant pasirinkimo sandorius rizika yra apribota sumokėtos premijos dydžiu. Kita vertus, yra tokių išvestinių finansinių priemonių, į kurias investuojant, be pradinės investuotos sumos, gali reikėti papildomų investicijų, o jų suma gali daug kartų viršyti pradinės investicijos sumą.